

ESEJ

Relevance v interpretaci

Na úvod bych ráda napsala, že k procesu interpretace v muzeích dochází již prostřednictvím samotných sbírkových předmětů, jež jsou doklady určité reality a podávají o ní svědectví. Toto tvrzení udává i Žalman¹ a dodává, že různá témata lze interpretovat expozicemi, výstavami, a hlavně exponáty jako takovými.

Pouhý sbírkový předmět však nepředstavuje interpretaci úplnou a pro návštěvníka dostačující. Stěžejní je vnímat daný předmět v návaznosti na doplňující materiály k němu vytvořené, informační tabule, popisky nebo interaktivní formy práce s informacemi, které jeho význam pomáhají rozvíjet. Nezbytné je také vzít v úvahu celkové rozmístění předmětů v prostoru. Tvůrce výstavy by se měl zamyslet i nad pocity návštěvníka, pro kterého je vše nové a nemá třeba dostatečné znalosti o tématu, a měl by se snažit vytvořit výstavu pokud možno srozumitelnou i pro takové osoby.

Někdy se ale může stát, že dochází k interpretaci, která je objektivně nesprávná, matoucí až dezinformační povahy. Příčinou může být špatná orientace autora v tématu, jeho neznalost širších kontextů a existence propojenosti daného tématu s jinými obory či jednoduše nevhodně zvolený postup vytváření interpretace a hluboká neznalost použitých termínů.

Vycházejme nyní z předpokladu, že je interpretace objektivně a formálně správná. I za těchto podmínek, ale nemusí být tento konkrétní výklad přijat širokou veřejností. Proč? Dá se v souvislosti s interpretací vůbec hovořit o relevanci? Odpověď může být následující: bezproblémová formální stránka interpretace nijak nesouvisí s reflexí názorů a myšlenek v ní obsažených. Každá interpretace je ze své podstaty subjektivní, nehledě na fundovanost autora, který ji napsal.

Ať se autor snaží docílit nezávislého pohledu na věc sebevíc, nikdy pro něj nebude reálné ubránit se hodnotícím soudům, které projeví jeho subjektivní názory. Samotný autorův výklad může ovlivnit celá řada faktorů. Svou roli hrají jeho osobní názory (politické, kulturní...), jeho postoje, znalosti o daném předmětu či tématu jako takovém, ale také autorova sociální, náboženská, etnická či genderová příslušnost a mnohé další. Na závěr je tedy vhodné poznamenat, že interpretace nebude nikdy mít jediné „správné“ řešení a nikdy nebude stejně přijatelná pro všechny.

¹ ŽALMAN, J.: *Kapesní průvodce pro muzeum a muzejnictví*. Praha 2016, s. 146.